



Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Jsem metodik / metodička aneb

Kuchařka pro začínající (i pokročilé) metodiky

PhDr. Marie Šedá, marie.seda@nkp.cz



Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

JSEM METODIK METODIČKA



Proč manuál pro metodiky?

- vznikl jako neplánovaný dokument 😊
- **PRO KOHO:**
 - mnoho kolegů na tuto pracovní pozici nastoupilo v nedávné době
 - probíhá tzv. „*generační odchod*“ těch, kdo byli u RF od začátku
 - nemají žádný materiál, o který by se komplexně mohli opřít
- **PROTO:**
 - vznikl tento souhrn informací, které mohou (nejen) metodici použít
- **MŮŽEME SE PODÍVAT:**
 - Adresář metodických oddělení - <https://ipk.nkp.cz/programy-podpory/regionalni-funkce-verejnych-knihoven/adresar-metodickych-oddeleni-krajskych-a-poverenych-knihoven>



Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

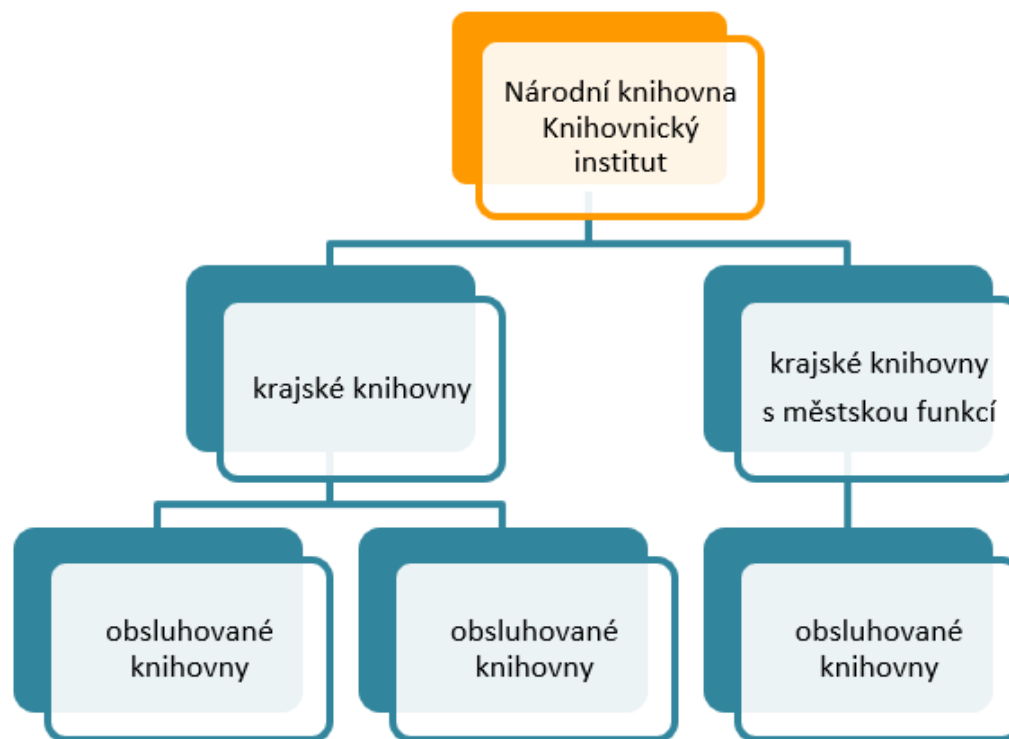
Co by měl metodik umět a znát?

- **2015**

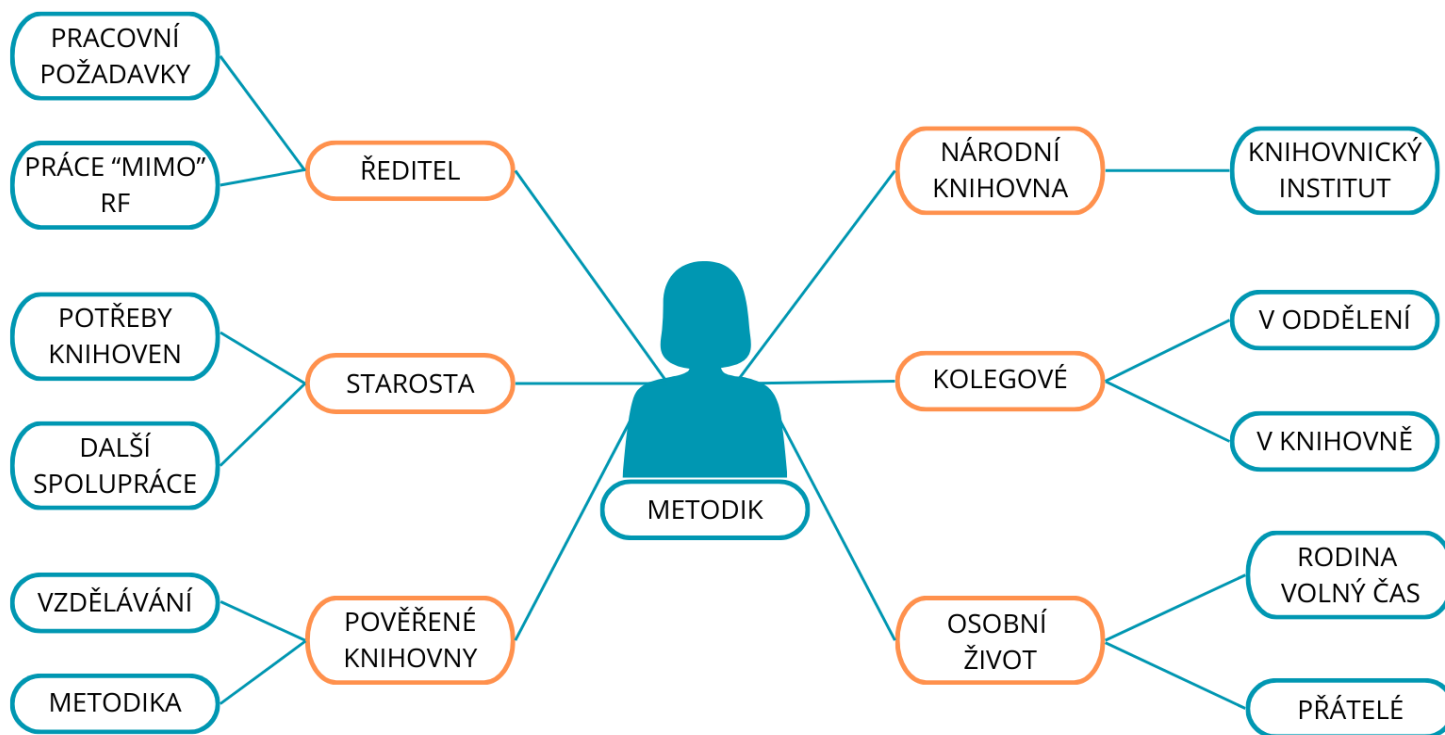
- Celostátní seminář Regionální funkce
- Prezentace **Profese metodik** - https://ipk.nkp.cz/docs/ed_metodik.pdf

Co najdete v „kuchařce pro metodiky“?

- Regionální funkce – systém, financování, informace
- Legislativu
- Funkce metodika, katalog prací, metodická působnost, stáže pro metodiky
- Metodická centra – Národní knihovna ČR, krajské knihovny, pověřené knihovny, obsluhované knihovny
- Spolupráce, komunikace, krizová řešení
- Metodické příručky, o které se můžete opřít
- Vzdělávání, NSK, učební texty pro metodiky
- Dotační programy pro knihovny
- Vzorové pracovní náplně – krajský metodik, metodik v pověřené knihovně



Hierarchie spolupráce



Okolí – s kým metodik spolupracuje

Vzorová pracovní náplň – metodik v krajské knihovně

1. Spolupracuje s vedením krajské knihovny a s ekonomickým oddělením při sestavování rozpočtu z dotace na výkon RF a následném výsledku hospodaření.
2. Sestavuje plány činnosti krajské metodiky, spolupracuje na strategii/koncepci krajské knihovny v oblasti RF.
3. Vede jednání se starosty obcí (pověřených) knihoven.
4. Řeší problematiku dotazy pověřených/obsluhovaných knihoven dle platné legislativy a dalších doporučení.
5. Vypracovává metodiky odborných knihovnických činností a postupů.
6. Pomáhá při zpracování projektů, žádostí o dotace a jejich naplňování, především v oblasti vzdělávání pracovníků knihoven.
7. Poskytuje metodickou a poradenskou činnost v pověřených/obsluhovaných knihovnách.
8. Pravidelně aktualizuje adresář metodiků – změny odesílá Knihovnickému institutu⁴⁴.
9. Pravidelně pořádá porady zaměstnanců pověřených knihoven, případně i starostů obcí pověřených/obsluhovaných knihoven.
10. Seznamuje se s novinkami v oboru, platnou legislativou, sleduje trendy v knihovnictví a v souvislosti s tím se celoživotně vzdělává.
11. Zajišťuje a organizuje vzdělávání zaměstnanců knihoven, pořádá semináře, workshopy, přednášky, školení.
12. Úzce spolupracuje s Národní knihovnou ČR – Knihovnickým institutem při naplňování výkonu regionálních funkcí, průzkumech, statistických šetřeních, rozborech činnosti aj.
13. Pravidelně se zúčastňuje porad pořádaných pro pověřené knihovny, účastní se jednání v Národní knihovně ČR – Knihovnickém institutu i výjezdních porad a konferencí pro výkon RF.
14. Zpracovává statistiku knihovnických činností – statistiky Kult (MK) 12-01, statistiky o výkonu RF.
15. Zpracovává výroční zprávy o činnosti (RF) a ve stanoveném termínu je odesílá do Knihovnického institutu.

Vzorové pracovní náplně si můžete upravit a doplnit podle aktuální situace a činnosti, které vykonává vaše krajská/regionální metodika.



Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Obsah

Jsem metodik – metodická	1
Manuál pro začínající i pokročilé metodiky knihoven	1
Regionální funkce knihoven	2
Systém regionálních funkcí	2
Financování regionálních funkcí	3
Informace	3
Standard pro výkon regionálních funkcí	4
Knihovní zákon (č. 257/2001 Sb.)	5
Vyhláška č. 88/2002 Sb.	5
Nařízení vlády, kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven č. 288/2002 Sb.	5
Základní seznámení se s funkcí metodika	6
Katalog prací	6
Metodická působnost	6
Národní knihovna ČR – Knihovnický institut	6
Krajská knihovna	7
Knihovna pověřená výkonem regionální funkce (pověřená knihovna)	7
Obsluhovaná knihovna	7
Knihovnický metodik	7
Co by měl knihovník – metodik umět a znát	8
Regionální metodik/metodická	8
Krajský metodik	10
S kým metodik spolupracuje?	11
Spolupráce metodika	11
Jednání, komunikace, krizové řešení situací	11
Komunikace	11
Komunikace v terénu	11
Stáže pro metodiky	12
Metodik a vztahy	13
Vzdělávání, porady, semináře, workshopy	14
Výroční zprávy o plnění RF v ČR	15
25	

Formulář výkazu výkonu a financování RF	15
Mějte k ruce aktuální příruční knihovnu	16
Metodické pomůcky	17
Koncepce rozvoje knihoven	17
Standard pro dobrou knihovnu	17
Služby knihoven knihovnám	17
Standard pro dobrý knihovní fond	17
Standard pro postupy rekonstrukce knihoven	17
Doporučení pro výstavbu a rekonstrukce knihoven	17
Knihovna v obci	17
Statistika knihoven	17
Jak řídit knihovnu	18
Personalistika v knihovnách	18
Metodická a konzultační činnost NK ČR směrem k síti knihoven	18
Připravujeme změnu knihovního softwaru	18
Přístupné webové stránky	18
Ochrana osobních údajů v knihovnách	18
Kde hledat další informace?	19
Národní soustava kvalifikací	19
Studijní texty – MSVK	19
Učební texty pro kurzy profesní kvalifikace knihovník – MZK	19
Studijní pomůcky pro knihovníky	19
Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven – MZK	19
Příručka pro knihovníky veřejných knihoven	19
Besedník	19
Diskuzní konference pro knihovny	19
Dotace, programy podpory VISK, K21 a další	19
Když potřebujete víc	20
...PŘEČÍST	20
...SLYŠET	20
...VIDĚT	20
...PORADIT	20

26

Přílohy	21
Vzorová pracovní náplň – metodik v pověřené knihovně	21
Vzorová pracovní náplň – metodik v krajské knihovně	22
Terminologie	23
Zkratky, se kterými se můžete setkat	24
Obsah	25

27

Ptejte se metodika

- NK ČR plní vůči českým knihovnám v řadě oblastí i **funkci metodického centra**.
- Vedle Knihovnického institutu se na poskytování metodické podpory podílí i řada dalších pracovišť NK ČR.
- Nedílnou součástí vývoje nové podoby Ptejte se knihovny proto bude vznik služby **Ptejte se metodika**.
- Tato nová služba, určená knihovnické veřejnosti, nabídne snadnou a centralizovanou cestu pro konzultaci odborných dotazů včetně postupně budovaného archivu odpovědí.
- Pro oblast knihovnictví existuje řada metodických pokynů, doporučení a dalších materiálů, kterými se knihovny řídí. Tuto zdrojovou základnu bychom chtěli v Ptejte se metodika využít pro umělou inteligenci.
- Součástí služby bude i chatbot, který bude své odpovědi čerpat právě z metodických materiálů.

Ptejte se metodika

- Ptejte se knihovny  Ptejte se metodika
- podobný systém, ale bude to spíše interní, ne pro veřejnost
- dotazy, odpovědi, možnost využití
- žádná otázka není hloupá nebo zbytečná 😊, ale...
- ? kdy se to chystáme zprovoznit ?



Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Jsem metodik / metodička aneb

Kuchařka pro začínající (i pokročilé) metodiky

PhDr. Marie Šedá, marie.seda@nkp.cz